

2199.

1319 d. 8 Juli.

Upsala.

Ärkebiskop OLOF samt BISKOPARNE i Linköping, Skara, Strengnäs, Westerås och Wexjö, Drotset MATHIAS KETILMUNDSSON, Lagman BIRGER PERSSON m. fl. förbinda sig vid Konung Magnus Erikssons utväljande, att skydda och bibehålla hvar man samt kyrkorna i Sverige vid deras gamla privilegier; bestämma sättet för nya gårders påläggande och uppbärande, i fall sådana skulle blifva nödiga till rikets försvar och för det allmännas bästa; lofva att bistå Drotset Mathias Ketilmundsson och den som i hans ställe kan blifva förordnad till rättvisans skipande, intill dess Konungen hunnit till myndiga år.

Registr. Eccl. Lincop. perg. fol. 10*).

Vniuersis presentes litteras inspecturis OLAUUS dei gracia archiepiscopus vpsalensis. KAROLUS lincopensis. BENEDICTUS scarensis, STYRBERNUS strengnensis frater ISRAEL. ¹⁾ arosiensis. et . . wexionensis eadem gracia ²⁾ episcopi. MATHIAS KÆTILMUNDASON dapifer illustris regis swecie magni. Erics quondam ducis filij BIRGHERUS PETARSSON legifer vplandiarum. ³⁾ FINWIDUS NICLISSON. MAGNUS BENDICTZSON LAURENCIUS VLFSSON legifer sudermannie, STEPHANUS RØRIKS SON. BO NICLISSON legifer osgocie. KANUTUS IONSSON. PHILIPPUS WLFSON ERICUS THURISSON. ⁴⁾ SUNO IONSSON de ølandia. TUKO IONSSON legifer in tiheredhum. ⁵⁾ THORIRUS KÆTILSSON KANUTUS MAGNUSSON legifer wesgocie JOHANNES THOLFFSON. GØTZSTAUUS TUNASSON. ERINGISLO NESKUNUNGXSSON. NICOLAUS BIORNSSON legifer nericie. HAQUINUS IONSSON dictus LÆMA. MAGNUS NICLISSON legifer ⁶⁾ westmannie. salutem in domino ihesu christo. Quoniam quidam reges et principes nostri qui pro tempore fuerunt. ⁷⁾ jura. immunitates. et bonas consuetudines ab antiquo seruatas. hominibus et ecclesiis regni swecie seruauerant minus bene imponentes illegaliter tallias et alia ⁸⁾ grauamina de sua potencia contra deum. iusticiam et consuetudines ⁹⁾ patrie obseruatas ¹⁰⁾ ab antiquo. Idcirco in eleccione huius regis nostri iam predicti. ad clamorem et grauium querelarum ¹¹⁾ deposicionem communitatis tocuis regni swecie talibus grauaminibus illegalibus in posterum precauere volentes. Nos omnes et singuli supradicti promittimus fide media nomine regis nostri eiusdem. qui nondum ad annos etatis legitime peruenit. Omnibus et singulis hominibus et ecclesiis dicti regni swecie. jura. libertates. priuilegia ¹²⁾ et

* Bland HADORPHS samlade afskrifter i fol. pat. (Sign. E. 80, b, pag. 17) förekommer en copia af detta dokument, hvilken lär vara tagen efter det nu mera förkomna originalet, emedan några sigill derunder finnas afritade. Efter denna afskrift har äfven handlingen blifvit tryckt i Bihanget eller 2:dra delen till Rim-Chronikorne, pag. 11. Följande afvikelser, af hvilka de flesta torde få anses som misstag, oberäknade skiljaktigheter i stafningen och sådana olikheter som uppkommit genom Latinska språkets förbättrande, förtjena anföras:

¹⁾ Jerl (Ordet är likväl i E. 80 senare inskrifvet). — ²⁾ eadem Dei gratia. — ³⁾ Uplandia. —

⁴⁾ Thurasson. — ⁵⁾ Thyheradh. — ⁶⁾ Magnus Niclisson et ----- Legifer. — ⁷⁾ fuerant. —

⁸⁾ varia. — ⁹⁾ E. 80: contra Deum et iusticiam (orden Deum och iusticiam senare inskrifna) consuetudines. På samma sätt i den tryckta, med tillägg af ordet et mellan iusticiam och consuetudines. — ¹⁰⁾ servatas. — ¹¹⁾ querularum. — ¹²⁾ leges.

consuetudines antiquas nos inuiolabiliter seruatueros et defensuros toto posse nostro Si vero oportuerit pro defensione et communi vtilitate tocus regni casu aliquo inopinato superueniente. quod deus auertat juuamen aliquod de toto regno peti et requiri. Tunc illud primo nobis omnibus et singulis significari debet et exponi. Et deinde per nos significetur et exponetur¹³⁾(!) communitatibus singularum parcium regni. Quo facto deliberacione ac examinacione habita diligenti de communi consilio et consensu nostro et communitatis tocus regni fiat quod videbitur expedire. Aliter autem quam¹⁴⁾ premittitur noue impositiones nullatenus inposterum¹⁵⁾ exhiberi debebunt Sed si¹⁶⁾ aliquid cum tali deliberacione et consensu fuerit erogandum per neminem recipiatur aut leuetur nisi per vnum per nos ad hoc specialiter electum et duos rusticos de communitate cuiuslibet episcopatus per ipsos rusticos ad illud deputandos Nec eciam in quoscunque alios vsus erogetur. nisi ad illos. ad quos impositum fuerit et receptum. Ex eo eciam quod tales et tam graciose¹⁷⁾ libertates communitati¹⁸⁾ tocus regni date sunt et promisse inuiolabiliter obseruari Nos omnes et singuli superius nominati promittimus quod reuerendo viro domino mathie kætilmundasson dapifero regis nostri ac ei qui loco ipsius fuerit substitutus ad exequendum iusticiam et jura regni nostri astabimus consiliis et auxiliis oportunis. donec sepedictus rex noster ad etatem legitimam peruenerit domino concedente. In quorum omnium et singulorum testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa Actum et datum vpsalie Anno domini Millesimo CCC. decimo nono.¹⁹⁾ octauo jdus iulij die scilicet eleccionis memorati regis nostri.

Allmän öfverskrift: De Eleccione Regum. — *Öfver sjelfva brefvet:* Jsta littera sequens habetur in custodia fratrum minorum lincopie. — *I brädden:* De eleccione noui regis Magni. — Jnnouantur libertates et priuilegia per electores.

¹³⁾ exponatur. — ¹⁴⁾ quia ut. — ¹⁵⁾ in posterum. — ¹⁶⁾ E. 80 har "scilicet", som vid tryckningen blifvit rättadt till "sed si". — ¹⁷⁾ generosæ. — ¹⁸⁾ E. 80 har riktigt "communitati"; i den tryckta texten står: "communitate". — ¹⁹⁾ M^o. CCC^o. XIX. — Vid slutet af afskriften i E 80 finnas Magnus Bengtssons, Stefan Röríkssons, Knut Jonssons, Gustaf Tunasons, Eringisle Näskonungssons och Magnus Niclissons sigiller, mer eller mindre fullständiga, afritade. — Samma dokument förekommer ibland en samling äldre afskrifter i Kongl. Riksarchivet (Sign. J. 3 eller φ , fol. 21, v.) med öfverskrift: "Ista littera sequens habetur in custodia fratrum Benedicti Lincopensium." Denna afskrift, sannolikt från sista hälften af 1500-talet, tyckes vara tagen ur Registr. Eccl. Lincopensis. De skiljaktigheter här förekomna, härleda sig dels från oriktig läsning af förkortningarne, dels deraf, att några i Codex utprickade ord blifvit af afskrifvaren intagna. — PERINGSKÖLD (*Diplom. Regum*, Tom. VI, Sign. E. 9) har en afskrift, som synes vara tagen efter Hadorphs, men sedan blifvit rättad efter Registr. Lincopense eller ock efter J. 3. Efter namnet Magnus Niclisson har såsom rättelse blifvit insatt: "Greger Magnusson" framför "Legifer Westmanniæ". Hvarifrån detta namn blifvit taget, är Utgifvaren obekant. — Uti den anförda Samlingen, Sign. J. 3. fol. 139, förekommer en Tysk öfversättning (renskrifven fol. 143), hvilken dock icke synes vara äldre, än från slutet af 1500-talet och i öfrigt icke innehåller något anmärkningsvärdt.